Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1480-81

De litis contestatione

urn:nbn:de:bsz:31-315909

Visual Library

pe. vbi dicitur penā īpetrantis ius iniquū habere locum etiam in actionibus queſitis poſtq̄ȝ incidit ī edictum vnde tenetur ſeruare illud ius iniquū etiā reſpectu alioꝝ ut. §. pena. ea. l. So. dicunt docto. ꝙ remotio appellationis non extenditur ad alias pſonas niſi in caſu huius. c. nam remotio appellationis non eſt ius iniquū imo vtitur equitate ut lites citius dirimātᷓ et ſic reſpicit actorem et reum. Ceſſat ergo pena illius delicti preterea ut certis cauſis de ſtilo curie etiā pte non petente apponitur hec clauſula et hoc teneas. nā intentus apponentis hanc clauſulā eſt ut iuſtitia ſuum effectum pſequatur. ut dicit tex. in. c. ſcđo requiris. ꝟ. de appel. ergo non eſt ius iniquū. pterea videmus ꝙ quātūcumqȝ remoueatur appellatio. pōt tñ appellari ex cā legittima et ut iudex ſaltem ex officio ſuo appellationem recipiat ut nō. in. c. paſtoralis. ꝟ. de appel. ꝛ licet glo. iſta in fi. ꝛ glo. i. dicat ꝙ hodie nihil opatur clauſula appellatione remota. Tu dic melius ut nō. in. d. decre. paſtoralis et. c. ut debitus. eo. ti. nā ſi ſupflueret ad quid poneretur hic ut quid eñ mēbranas occuparet. xix. di. ſi romanorum. Ultimo q̄ro nūquid coram delegato poſſit fieri reconuentio de actione orta poſt imperationem reſcripti. Damaſus ī queſtionibus ſuis ut refert Jo. an. in. c. diſpendia. de reſcrip. li. vi. tandē tenuit ꝙ non ar. in. l. nam et ſeru⁹. §. ſi viuo. ff. de nego. geſ. vbi dicitur ꝙ ſi quis geſſit negotia alicuius eo mortuo non tenetur noua inchoare ſed antiqua pficere ad idē. c. fi. de reſcrip. vbi patet ꝙ reſcriptum non extenditur ad futuras lites in cā ꝯuentionis. Idem ergo in cā recōuentionis. fatetur tñ ꝙ ſi nulla ꝯpetebat actio ex quo non fuit repulſus ſed poſtea incipiat cōpetere fertur ꝓ reo ſententia. p. l. ſi rem alienam. ff. de pig. acti. facit. c. abbate ſane. ḋ re iudi. li. vi. et quod nō. Jo. an. ī. d. c. fi. Jo. an. in. d. c. diſpēdia. dicit hoc dictū dama. hr̄e equitatē ut vniformis ſit virtus reſcripti in actore et reo et ut tanto minus ꝑ reſcriptum p̄iudicetur ordinarie ptāti fatetur tñ ꝙ decre. vltima de reſcrip. ſolū loquitur in impetrante ꝛ ḋ hoc per eum in addi. ſpe. in. ti. de reſcrip. pñta. ad fi. vbi idem dicit et idem videtur voluiſſe ibi ſpe. ſm eū vbi dicit reconuentione. hanc eandē ſententiā ſequitᷓ Jo. de lig. ḋ. c. ꝑxi. quia reconuentio fit auctē reſcripti quod non extendit ad futuras lites. Hoſti. ḋ. c. ꝑxi. et latius in ſumma. eo. ti. §. qualiter. ꝟ. quid ſi ius tenet oppoſitum. mouetur quia recōuentioni locus ē q̄ñcumqȝ ante li. ꝯteſt. ut dixi. ḋ. c. ꝑxi. nec in hoc iura diſtinguūt an actio ſit orta añ vel poſtea nec vires reſcripti inſpiciuntur quantū ad recōuētionē ſed tñ equitas ut. ḋ. c. ꝑxi. et in. d. l. cum papinianus. et. iij. q. viij. cuius in agendo. Item ī recōuentione delegatus videtur ordinarius cum hoc hēat a lege vt. ff. ḋ iurdi. o. iudi. et quia. vnde reſcriptū hoc caſu plus prodeſt reo quā ſi ipſemet impetraſſet et eū ſequitᷓ do. ant. ī. c. precedēti. quia iurdictio in hoc eſſet ꝑ hoiem ꝓrogabilis. ergo et per legem ſicut ſentit Bar. in ſili in auc. et conſequenter. §. pſertim. Item iurdictio in cā recōuentionis imprimitur ab actu recōuentōis nō a die reſcripti impetrati. ſufficit ergo ꝙ actio habuit ortū ſm tempus reconuentionis licet non habuit ſm tēp⁹ dati reſcripti ſeu impetrati. quicquid ſenſerit glo. in. l. oim. ff. de procu. hanc opi. ſequitur etiā do. anto. ḋ. c. ꝑxi. et eā puto veriorē. In reo eñi nō pōt dubitari ḋ fraude cū ipſe non impetrauerit reſcriptum et ſic non fuit ſibi imputandum. Item ex quo. l. tollit facultatem reo adeūdi alios iudices durante p̄mo iuditio videtᷓ indiſtincte ſibi dediſſe iudicē apud quē ꝯuenitᷓ. vnde. c. diſpendia. §. reus quoqȝ. loquitur indiſtincte ſatis eñi eſt ꝙ tēpore quo vult eum reconuenire dicit eū ſibi obnoxium ꝛ ſi diceremus cōtrarium oporteret dicere ꝙ poſſet reconueniri actor corā alio iudice q̄ꝛ. l. tūc auffert alios cum dat ſibi iſtū apud quem cōuenitᷓ ut dixi in. c. precedenti ſed melius eſt dicere ꝙ corā eodē poſſit quam ꝙ apud alium trahat actorem.

De li. cōteſtatione.

Quia poſt libelli oblationē et mutuā petitionem ſequi debet litis conteſtatio. Ideo poſt rubricas precedentes ſubicit iſtā. De materia habetur. iij. q. iij. offeratur. et repetitur in vi. Et quid ſit litis ꝯteſtatio dicam. ꝟ. c. ꝑxi. poſt glo. ij. vbi diffinitur. Abbas.

Lim inter. Caſus Nō per poſitiones et reſponſiones ſed per petitionē iure ꝓpoſitam et reſponſionē ſecutam fit litis ꝯteſtatio q̄ obmiſſa nullus eſt proceſſus. h. d. Et primo ponit proceſſum iudicū et ipſorum relationē. ſecūdo ipm ꝓceſſum decernit irritum et dicit quare. ſcđa ibi procuratoribus. Nota primo ꝙ perſona eccleſiaſtica poteſt agere pro iniuria ſibi illata de quo dic vt in. c. grauis. de reſti. ſpo. et melius in. c. olim. ꝟ. de iniurijs. et ꝙ capitulum pōt excōicari nam ut patet ī antiqua ut recitat hic Jo. an. capitulū arrogauerat iniurias ep̄o et ep̄s ꝓpter has iniurias excōmunicauit capitulū hodie vero excoicantur ſinguli ꝛ non vniuerſitas. de quo dic ut legi. et nō. in. c. romana. §. in vniuerſitatem. de ſen. ex. li. vi. Nota ſcđo ex hoc ꝛ ex tex. ꝙ cum agitur de iniuria illata vel de ſententijs cēſure debet fieri litis conteſtatio alias nullus eſt proceſſus. Nota tertio et tene menti ꝙ ꝑ inſpectionē actorum probatur ſolēnitatem iudicialem nō interueniſſe ex quo ergo debet inde confici ſcriptura et nō apparent ſcripta preſumitur non interueniſſe non enim preſumitᷓ ꝓ ꝓceſſu iudicis niſi quatenus cōſtat de legitimis documētis ut ī. c. quoniā ꝯtra. ꝟ. ḋ ꝓba. ꝛ dic

vt ibi plene dicā. et in. c. cum ad ſedem. de reſti. ſpo.
facit quod no. in. c. in noſtra. de renun. vnde in ſimili
dicit Inno. in. c. ſup his. de accu. ꝙ ſi excipit contra
ꝓmouendum ꝙ non eſt ſubdyaconus habꝫ ipſe pro-
bare ſe fuiſſe ordinatū qꝛ iura dicūt litteras in hoc ne
ceſſarias. ij. q. i. leguꝫ. de de. pe. ꝑ totū. Idē no. glo.
. ij. q. v. in ſumma. Et ex hoc nō vnū modū ꝓbandi
negatiuā q̄ñ ē reſtricta ad certū locū ſeu certā ſcptur ā
et ex hoc etiā infertur q̄ꝺ ꝓbatur nō matriculatus ex
eo. quia non apparet deſcriptus i matricula Nota
iudicē ex officio etiā ptibꝰ nō opponētibus ſi cōparꝫ
ꝓceſſum nullū debere declarare ipſius nullitatē. Et
ex hoc et ex tex. infero ptes non poſſe etiā tacite renū
ciare ſolēnitatibus ſubſtātialibus. de quo dixi aliqd
in. c. i. de libel. obla. ſi tñ dubitatur ꝓbabiliter an inē
uenerit qꝛ pdita ſunt acta tūc ſtatur ſup hoc cōfeſſiōi
partiū. tex. ē nō. in. c. fi. de ꝓba. Ultimo nō ꝙ ad
hoc ut inducat litis ꝯteſtatio ꝑ riſionē factā ad peti-
tionē oportꝫ ꝙ petitio fiat in iudicio. nō ergo ſufficit
ꝙ libellus mittatur ad domū rei etiā niſi poſtea recite
retur petitio in iudicio. et ſic videt hic caſus de eo q̄ꝺ
no. anto. in addi. ſpe. de libel. ꝯcep. §. nūc videamus
ad fi. facit quod no. Bar. i. l. vna. C. e. ti. Uenio
nūc ad glo. q̄ primo oppo. ꝯtra tex. videtur enī ꝙ per
poſitōes et riſiones ad eas fiat lit. ꝯteſt. nam poſitō
nes fiūt ſup intētione actoris et riſiones ꝯtinēt con-
feſſiōꝫ vel negationē. q̄ eſt inducta ꝯteſtatio. cū ꝯteſta
tio ſit ſimul atteſtatio. Glo. dat duas ſo. vnā in prin.
aliā ꝓpe fi. in. v. et pt rō aſſignari ꝛc̄. et ſatis bñ riñdꝫ
hoſti. reddēs alias ratōes et multū in hoc inſtat. di-
cit enim ꝙ ꝑ poſitiones et riſiones non inducit litis
ꝯteſtatio. qꝛ liti ꝯteſt. eſt fundamentū iudicij. poſitōes
et riſiones ſunt ſicut edificiū quēadmodū et alie ꝓba
tiones. differūt ergo ſicut edificiū et fundamētū. vnū
ergo non opatur effectū alterius. Item ſicut vna eſt
lis ita vnica debꝫ eſſe ꝯteſtatio. ſed ſi ꝑ poſitiones et
riſiones fieret litis ꝯteſtatio tūc ſeqretur tot fore cōte
ſtatiōes quot ſunt poſitōes et riſiones. Itē liti ꝯteſta
tio firmatur hoc titulo materia vero poſitionū in ti. ꝺ
ꝯfeſ. et ſic apparēt iſta diuerſa. fatet tñ hoſti. ꝙ ſi poſi-
tio fiat generalis de oībus q̄ ꝯtinentur i libello. et
ad illā fiat riſio affirmādo vel negādo ꝙ facta eſt liti
ꝯteſtatio. talis enim poſitio firmatur ꝑ hūc titulū nō
ꝑ titulū de ꝯfeſ. inducit optimū ar. ff. de rebus du. l.
ſi is qui ducēta. §. vtꝫ. in fi. vbi dicit hoc exprimat eo
rum que obiciuntur quid non feci. i. nihil horum feci
quaſi dicat ſufficit ꝙ oia negentur. nec ob. hoc. c. qꝛ
intelligitur de ſingularibus poſitōibus q̄ꝺ patꝫ ꝑ̄ prin.
ibi quibuſdā poſitionibus ꝛc̄. quaſi dicat ꝙ de pluri
bus ꝛ ſingularibus poſitionibus loquitur nō de vna
vniuerſali. et de hoc in ſpe. eo. ti. §. ij. ad fi. immo plꝰ
dicit hoſti. ꝙ ſine tali generali poſitione de leui lis ñ
conteſtatur. nam adueniente die ſicut conſuetum eſt.

dato etiā ad deliberanduꝫ debꝫ iudex primo interro
gare reum vtꝫ ꝓpoſita in libello credat eē vera et pe
tita fieri debere et reo ꝯſitente vel negante fit ꝯteſtatō
et hoc eſt q̄ꝺ dicit tex. ſed ꝑ petitionē in iure ꝓpoſiti
et riſionē ſecutam quaſi dicat ſm eum non ſufficit ꝙ
actor libellum in ſcriptis offerat qꝛ libellus nō loqt
immo neceſſe eſt ꝙ ꝯtenta in libello ꝓponat. hic ergo
opus ē verbis. Inſti. de v. obli. in prin. C. de ſu. li.
et locū habꝫ illud. c. etatem habꝫ de ſe loquatur. de
ꝯſe. di. iiij. cum pro paruulis. detrahe ergo petitionē
ꝓpoſitam et riſionē ſecutam et non fiet litis ꝯteſtatio
ſicut alias dicitur ꝺ baptiſmo. i. q. i. detrahe. ꝛ ꝓbat
ſm eū. C. e. l. vna. vbi dicitur inter litē ꝯteſtatā ꝛ edi
tam actionē multū intereſt. lis enī videt tunc ꝯteſtata
cum ꝑ narrationē negocij ſupple factam a partibus.
ut. s. iudex cām audire cepit quaſi dicat non eo ipſo
ꝙ libellus oblatus eſt per quē ſolum dicitur edita ac
tio ſed ipſo narrante et loquēte ꝛ reo riñdente fit ꝯteſta
tio. ad idem. C. de iura. calū. l. ij. poſt prin. s. ꝺ dec.
ouū. et de teſti. ꝑ̄tium. §. ꝑterea. li. vi. nec intereſt
an iudice interrogāte hoc fiat. et an partes inter ſe ꝯ
faciant iudice ꝓ tribunali ſedente et auctorizāte. ut. ff.
de inter. acti. l. ſi ſine. i. riſo. hec ſunt verba hoſti. ſic
etiā recitata hic per Io. an. cū quibus plura ſunt ex
aminanda. primo enī facit ꝯcluſionē ꝙ ꝑ poſitōes ꝑ
ticulares et riſiones ad eas non fiat litis ꝯteſt. ſecus
tñ in poſitione generali que fit de ꝯtentis i libello. ē
dem opi. tenet Bar. in. l. vna. C. e. ſicut enī in iſtis ꝑ
lijs corporalibus et ꝑ̄lium inter famulū ꝛ famulū nō
appellatur ꝑ̄lium ſed badaluſū ſed qñ tota maſſa ex
tus exercitus vtriuſqꝫ partis inuicē ꝯfluunt tunc dici
tur ꝑ̄lium ita hic ꝑ iſtas poſitiones ꝑticulares et ri-
ſiones non inducitur litis ꝯteſt. ſed per narrationē ne
gocij vniuerſalis et riſionē ſecutam hanc fit litis ꝯte
ſta. et ſic loquitur tex. in ꝑalle. l. vna. et ſpe. eo. ti. §.
nunc dicamus. v. et nō. Circa hoc vltimū multuꝫ
inſtat ſed tandem firmat hanc ſententiā ꝙ aut in po
ſitione ponitur nudum factum et ad id riñdetur. puta
ſic ponit. T. ſe mutuo dediſſe. c. b. riñdet. b. ꝙ poſitū
eſt non eſſe verum et tunc non fiat litis ꝯteſtatio. aut
ponitur factum ꝛ ius. verbi gratia. ponit. t. ſe dediſſe
mutuo. c. b. que ſibi debet. reſpondet. b. ꝙ poſitum ē
non eſſe verum et tunc fiat litis ꝯteſtatio. ar. ff. de he
re. inſti. l. ſi pater. et. l. ſe. e. ti. Cy. in. l. vna. eo. ti. dicit
ꝙ ex quo preceſſit petitio tunc reſponſio ad poſitōes
explicite factum in petitione contentuꝫ ꝯtinentes in
ducit ꝯteſtationem alias ſm eum lex eſſet impoſita
verbis et nō rebus. ut. l. ij. C. cōia de le. ꝯtrariū ſentit
hic glo. noſtra in fi. que dicit ꝙ licꝫ petitio fuerit ob-
lata nō tñ inducit ꝯteſtatio ꝑ poſitōes ꝛ riſiones. et
hoc videt magis placere do. anto. q̄ꝫ dictū Cy. niſi
dictum Cy. reſtringatur quando poſitio fieret incon
tinenti poſt libellum ꝛ illi riñdetur non dato termino

ad probādum vel poſitōes faciendum tūc eni quan-
do fit non dato termino ad probandum vel poſitōes
faciendum fieri hoc cenſetur ſolum ꝓpter libellū ⁊ ani
mo conteſtandi litē et qꝛ que incontinenti fiunt ⁊c̄.ut
.l.lecta.ff.ſi cer.peta.et.c.officij.de elec.vel intelligat
put dixit guil.de cu.in.d.l.vna qn̄ poſt libelli porre-
ctionem rite formati fuit poſitio facta que ſe referat ad
libellum ut quia dicit in vna poſitione ego pono illō
quod narraui in libello tūc eni inducit conteſtationē
quia ſe retulit ad libellum vnde videtur negare ꝯtenta
in libello.ar.C.de eden.auc̄.ſi quis in aliquo docu-
mento.et.ij.ō fi.inſtru.c.inter dilectos.nec etiā placꝫ
do.anto.dictū ſpe.ꝑcedens in iudicijs plenarijs niſi
preceſſerit libellus ſed poteſt procedere i ſummarijs
in quibus ſufficit qualis petitio.et in hoc vltimo vi-
detur do.anto.ſibi contrariari i his que dixit in.c.i.
de libel.obla.vbi tenuit poſt Jo.an.ꝙ ſi reus nō exi
git libellum ſed reſpondet ad qualem petitionē ꝙ lis
habetur pro ꝯteſtata ō quo tñ dic ut ibi dixi.Ego ve
ro puto ſimpliciter ſequendā glo.nr̄am ī fine lui vt
nunꝙ inducatur litis ꝯteſtatio per poſitiones ⁊ rñſio
nes et intelligo ſiue fiunt generales ſiue ꝑticulares in
telligendo tñ de varijs poſitionibus et rō que mouet
eſt quia poſitiones vſu ītroducte fuerūt ad faciliorem
exitum litium ꝓpter confeſſiones habendas et ut re-
leuaretur actor ab onere ꝓbandi ut dicit tex.in de.ſe-
pe.ō v̄.ſigni.ergo fiunt ad oſtendendum petitionem
vnde verba ſunt aſſertiua ⁊ enūciatiua ergo nō debēt
opari effectū petitionis.ar.in.c.ſignificauit ō appell.
ſed ſi libello oblato actor narrat factum in libello cō-
tentum et reus rñdet tunc fateor ꝙ inducit litis ꝯte-
ſtatio et ſic intelligatur tex.et Bar.in.d.l.vna.et hoc
caſu procedat opi.hoſti.dū loquitur de poſitione ge-
nerali.ſecus eni ſi eam faceret ꝑ modū poſitionis pe
tendo interogari partes ō veritate iuramento ꝑmiſſo
tunc eni intendit probare ſeu releuare ſe ab onere pro
bandi non aūt petere.vnde tex.hic in deciſione nō re
fert ſe ad poſitiones particulares ſed generaliter dicit
ꝙ non per poſitiones et reſponſiones ad eas factas
fit litis conteſtatio .ſed per petitionē in iure ꝓpoſitā ⁊
reſponſionem ſecutā ⁊ idem repetit tex.in.c.dudū.ij.
de elec.reſponſio ergo debet fieri ad petitionem quia
ille qui petit dicit ſe velle litigare et reſpōdendo ad eā
habemus conteſtationē.i.ſimul atteſtationē et ſic nō
placet dictum Cy.nec ſpecu.nec guil.de cu.niſi intel
ligatur ut ſtatim dixi et hoc quo ad primū. Scdō
ex dictis hoſti.infertur ꝙ ad li.conteſtationē requirūt
verba nec ſufficit oblatio libelli et reſponſio ſubſecu-
ta ſed oportet ꝙ poſt oblationem libelli interrogetur
reus per iudicem vel per partem iudice ſedente ꝓ tri-
bunali an credat ꝓpoſita in libello eſſe vera.et ad hūc
intellectum nititur hoſti.adducere.l.vnā.ꝑal. pe.in.l
edita.C.ō eden.dicit ꝙ abſente actore pōt hodie fieri

litis conteſtatio per auc̄.qui ſemel. quia ſtatim dato
libello et ſic ꝓpoſita facti narratione actor eſt obliga
tus liti et ſic ex parte eius lis eſt conteſtata.Et aduer
te tu canoniſta quia auc̄.qui ſemel.loquitur in caſu.c.
cauſam.de do.et ꝯtu.cum materia ſua.Bar.in.d.l.
vna.C.co.dicit omnes docto.tenere contrarium qꝛ hō
videtur contra tex.illius.l.vnice.que videtur require
re preſentiā actoris et rei et dicit ſpāle eſſe in d.auc̄.
qui ſemel.ꝙ perueniatur ad ſententiam lite non con-
teſtata ſicut qñꝙ in bello corporali quis pōt aduer-
ſarium ſuum vincere ſine libello ita in caſu illius auc̄.
ſine libello et ſine litis conteſtatione poteſt vinci actor
ibi tñ eſt caſus ſpecialis regulariter contra.nam ſicut
ſi vna pars eſſet in campo et alia nō.ñ poſſit dici pre
lium ita ex vna parte tñ altera abſente non pōt dici
litis conteſtatio imo plus dicit ibi Bar.ꝙ per narra-
tionem et reſponſionem factam ex interuallo non in-
ducitur litis conteſtatio quia in cōteſtatione quaſi cō
trahitur vt.l.iij.§.idem ſcribit.ff.ō pecu.ſed contra-
ctus vel quaſi impediuntur ꝓpter interuallū tpis iter
interrogationem et reſponſionem ut.l.i.§.i.ff.de v̄.
obli.⁊.l.continuus.in prin.eo.ti.Item ſicut videmꝰ
in corporali prelio ſi vnus veniret in campo hodie et
poſtea reuerteretur et alius cras non diceretur preliū
inter eos ita ex interuallo nō pōt dici litis conteſtatio
Item hec duo ſcꝫ de ꝑte abſentis et de interuallo ꝓ-
bantur ex ſignificatōne nominis.litis eni conteſtatio
dicitur a con quod eſt ſimul quaſi ſimul atteſtatio i li
te.ſed ex interuallo vel inter abſentes nō pōt dici iſta
ſimul atteſtatio interuenire ſcdm eum. Sed cōtra
vtrūqꝫ dictum reperio do.de ro.tenere,deci.cccxlij.
vbi ſic formaliter dicunt ꝙ ſi dato libello per actorem
petat reum cōpelli ad reſpōdendum libello ⁊ reus rñ
deat ꝯfitēdo ꝑtē ⁊ ꝑtē negādo licꝫ hꝰ rñſionis rei actor
nihil dixerit vel ex pñs nō fuerit facta eſt litis conteſt.
ꝑ vtrāqꝫ ꝑtem qꝛ litiꝯteſtatio fit per narrata ⁊ petita
in iure ꝓpoſita ex parte actoris et reſponſionem ſecu
tam ex parte rei ut in hoc .c.et in.c.dudum. de elec.
prout accidit in caſu ꝓpoſito datus erat libellus pro
parte actoris in quo continebatur narratio facti et pe
titio in quibus ipe ſemper perſiſtebat adā̄ ſe hab' di-
recta reſponſio per reum confitēdo et negando quod
ſufficit per iura ante dicta ergo ⁊c̄.dubiū eñ facit ſim
cos quia litis conteſtatio nihil aliud eſt quā ſimul at-
teſtatio vel mentis declaratio volentium litigare vide
batur ergo ꝙ ſimul et eodem tpe deberet concurrere
petitio actoris et rei reſpōſio.ut.l.cōſenſu.ff.ō actio.
⁊ obli.ad qō rñdebatur ꝙ dato libello per actorē ſem
per cōſtabat de animo ſuo litigandi maxime inſtādo
vt reus ꝯpelleretur ad rñdendū ⁊ ſic ꝑſiſtēdo i ſua pe
titione ſemper habuit animū litigandi qō ſufficit.re-
ſpōdēdo ḡ huic petitōi ſtati fuit lis ꝯteſt.⁊ fuit ſimul
tanea ꝓpter concurrentiam animorum et ꝓpter hoc

dicunt fuiſſe ſaluatum vnum magnum proceſſum ba
bitum, inquantum cauſa ardua. hinc ergo volũt tria
pariter contra dicta hoſti. et Bart. licet de eis nõ faci
ant mentionem videlicet ꝙ ↄteſtatio põt fieri abſente
parte ex quo obtulit libellum ⁊ ꝑſiſtit in ſua peticione
Secundo ꝙ tpis interuallum inter oblationẽ libelli
et reſponſionẽ non viciat. Tertio ꝙ non requiruntur
verba in conteſtatione fienda ſed ſatis eſt porrigere li
bellum continentem narrationẽ et petitionem et ꝙ re
ſpõſio ſequatur et ſcõm hunc vltimũ modũ ſepiſſime
et ſemper quaſi practicatur ꝑ me vbi ſunt boni ꝓcura
tores et aduocati et h̃ ſepe fieri vidi vbi legi ſex annis
continuis hãc eãdẽ opi. ſequũt h̃ do. ant. et do. Car.
approbantes deciſiones rote. opi. Bart. põt procede
re ſi porrecto libello et petinone ꝑs reuocat libellum
anteq̃ʒ reſpondeatur ſed ſi dimittit penes iudicẽ et in
ſtat vt rñdeatur non apparet ratio quare ex rñſione ſe
cuta in termino ſine alia negatõne non debeat fieri li-
tis conteſtatio imo dico ſufficere ↄſenſum ꝑtis qualit̃
cũq̃ʒ appareat. et pro hoc adduco tex. optimum in. c.
cum cauſam. de appel. vbi rñſio aduocati ad libellum
ſufficit ad litis ↄteſtationẽ. ſi ↄfeſſio talis non reuoca
tur per ꝑtem ut ibi et ſic apte ꝓbatur ibi ꝙ non regu-
latur per omnia ſm̃ ſtipulationẽ quia aduocatus nõ
poteſt ſtipulari ꝓ clientulo, cum non habeat mandatũ
ad hoc q̃d nõ. in. l. ſi procuratori pñt. et. l. ſtipulatio
iſta. §. alteri. ff. de v̈. obli. debet ergo regulari ſm̃ cõ-
tractus iuriſgentiũ qui pñt perfici ꝑ ep̃lam. ut. l. i. ff.
de ↄtrahen. emp. et in. d. l. ↄſenſu. et per ep̃lam quis
confitetur et valet ut. l. publia. ff. depoſi. Item q꞉ cõ-
feſſio facta in libello prodeſt aduerſario et põt ſe ex ea
fundare licet tpe oblati libelli nõ fuerit pñs et hoc q꞉
ſcriptura ſemper loquitur. ut in. l. cũ precium. C. d̃ li.
cã. et quod nõ. per. Bar. in. l. certum ff. de ↄfeſ. et di
cam in. c. fi. ĩ. de confeſ. ad idem. c. appellatio. d̃ appel.
li. vi. cum ibi. nõ. in. gl. fi. ⁊ videtur ꝓbari iudicio meo
i. c. i. de libel. obla. vbi exigit̃ libellus ut libellanti rñd̃
atur nec requiritur ꝙ denuo viua voce fiat petitio ſeu
interrogatio ad idẽ tex. in cle. ſepe de. v̈. ſig. in. §. vex
et in. c. i. ĩ. ti. ꝓxi. vbi ſatis ꝓbatur ꝙ ad inducendam
ↄteſtationẽ ſufficit rñdere libello actoris nec ſunt alia
verba neceſſaria. Idem videtur velle aptiſſime h̃. c. ⁊
c. dudũ. de elec. vbi dicitur ꝙ ꝑ petitionem in iure ꝓ-
poſitam et reſponſionẽ ſecutã fit litis conteſtatio non
ergo requirit̃ alia interrogatio nec eſt curandũ de int̃
uallo. ſatis eni ẽ exhibui ſſe petitionẽ tradendo libellũ
bene ↄpoſitũ et ꝙ fuerit ſecuta rñſio ut ſatis declarat
tex. ĩ. c. ꝓxi. et alia ſupius all. Ex hoc infero aliud ꝙ
non requiritur iudicis interrogatio licet aliud ſenſerit
hic gl. q꞉ h̃ nullibi reperitur ⁊ aptiſſime ſenſerũt do.
de ro. in loco ꝑalle. ſatis eni eſt ꝙ rñdit ad petitionẽ
actoris. ⁊ facit. l. ſi ſine interrogatione. ff. d̃ inter. acti.
vbi dicitur ꝙ ſi quis in iure reſpondit ſine interroga-
tione habetur pro interrogato. nec ob. predictus tex.
in. l. vna. C. e. in. fi. qui videtur exigere narrationem
quia debet intelligi de narratione que fit in libello vt
dicit Io. an. et bene cũ eni ille tex. valde generaliter
loquatur debet reduci ad iura canonica q̃ magis ſpe
cifice attingũt iſtã materiã et hoc quo ad prima ꝑtem
glo. Secundo glo. pricipaliter querit quid ſit litĩ
conteſtatio et reſpondet ꝙ eſt negotij pncipalis hic
inde apud iudicem facta vera narratio et ſubſecuta re
ſponſio ſiue negando ſiue ↄfitendo exigitur tñ ſm̃ gl.
animus in ↄteſtando vñ ſi ꝓteſtatur ꝙ non intendit li
tem ↄteſtari non erit conteſtatio facta ⁊c̃. hic ſunt qua
tuor examinanda. primo circa diffinitionẽ. ſcd̃o an re
us ↄfitendo videatur litem ↄteſtari. Tertio an ꝑſumat̃
animus ↄteſtandi ex ſimplici rñſione. Quarto an ꝓ-
teſtatio impediat litis ↄteſtationẽ ⁊ ſic examinata erit
tota glo. Circa primũ videlicet diffinitionẽ dicit.
hoſt. et poſt eũ Io. an. ꝙ hec diffinitio deſumit̃ hic ꝑ
iſtum tex. nam per poſitiones et rñſiones narrat̃ hic
inde negocium coram iudice ⁊ tñ non fit litis ↄteſtatõ
Ideo diffinit ſic ꝙ litis conteſtatio eſt fundamentum
iudicij per petitionẽ in iure ꝓpoſitam et ↄgruã rñſio
nem ſecutam animo ↄteſtãdi litem factũ quo obmiſſo
ſi in figura iudicij procedatur vexant̃ magnis labori-
bus et ſumptibus litigantes. et oĩa hec verba diffini
tionis per ordinẽ reaſſumens hoſti. dicit ſic merito eſt
dictum fundamentũ. q꞉ ꝓ dicit̃ litis inicium. d̃ offi. de.
. c. ſuper queſtionũ. §. intentionis aũt. ꝙ nõ dicatur lis
mota ꝓprie. de v̈. ſig. c. ex parte. ij. nec dicitur ꝗs pe
tere ſed petere velle. ff. rem ra. ha. l. amplius per ipſã
aũt firmatur iudiciũ et ꝑficitur petionis iniuria. ff. d̃ iu
ius vo. l. quãuis ꝑpetuatur actio vſq̃ʒ ad xl. annos.
C. de anna. excep. l. i. et. C. de ꝑſcrip. xxx. an. l. ſi. et
bene dicitur per petitionẽ. ſ. in ſcriptis porrectã alias
econtra de quo in. c. i. de libel. obla. et bene dicit̃ in
re ꝙ extra iudiciũ non ↄteſtatur lis ut patet. iij. q. iij.
offerat̃. s. ti. i. et. c. i. ff. de inter. actio. l. voluit. alioq̃n
q̃ñcunq̃ʒ aliquis ruſticus peteret aliquid d̃ alio extra
iudicium eo negante fieret li. ↄteſt. ſequitur ↄgruã re-
ſponſionẽ. ſ. ut ipam petitionẽ ↄfiteatur vel neget ut ſe
quitur. vide de hoc. s. de elec. dudũ. ſequitur animo
conteſtandi. de hoc. ĩ. in tertio et vltimo mẽbro quo
obmiſſo ſi in figura iudicij et ordine iudiciario ⁊c̃. ꝙ
ideo ſic dicitur q꞉ hoc obmiſſo dari põt iudici ptãs ꝙ
inquirat et arbitretur ut ſibi videt̃ de h̃. s. de libel. ob
la. c. i. et bene ſequitur vexantur magnis ⁊c̃. q꞉ ut patʒ
hic, ꝓceſſus ẽ nullus et hec diffinitio ẽ bona et nõ.
Ex hoc vltimo nõ. ꝙ ꝑt iudici dari ptãs ꝑ partes in
quirendi et aribtrandi nõ ſeruato ordie iudiciario de
quo dic ut plene nõ. i. c. i. d̃ libel. obla. ⁊ in. c. d̃ cauſis
de offi. dele. et. in. c. fi. de re. iu. li. vi. Quero q̃ ad
ſm̃ an ſi reus rñdeat ↄfitẽdo videatur litem conteſta-
ſtari. glo. hic ſentit ꝙ ſic in eo ꝙ dicit ſiue confitendo

ſine negādo ſʒ aliter ⁊ melius diſtiguit i. c. dudū. el. ij de elec. ꝙ aut nondū oblato libello reus confitetur et tunc non fit ꝯteſtatio quia nō preceſſit petitio ⁊ ideo hoc caſu non fertur ſnia diffinitiua ſed fit ꝓceptū reo vt ſoluat īꝰ certum tempus. aut ꝯfitetur libello oblato et inducitur ꝯteſtatio ſi confiteaꝛ animo li. ꝯteſt. ⁊ fertur tunc diffinitiua et hoc qꝛ iura ſimpliciter dicūt ꝙ ꝑ narrationē et rñſionē fit li. ꝯteſt. nec etiā diſtinguūt ꝯfitendo vel negando et hoc etiā ꝓbat ipa ſignificatō verbi ꝯteſtari .i. ſimul teſtari et ita reus ꝗ ꝯfiteꝛ ſimul atteſtatur ſup re petita. Idē dicit gl. in. l. vna. C. eo. et ſentit glo. ij. q. i. c. nos in quocꝫ. et. Cy. et vltramō vt refert Bar. in. d. l. vna. tenent ſimpliciꝛ nō fieri litiſ ꝯteſtationem per cōfeſſionē qꝛ cōfeſſio ordinatur ad fugiendum iudicium ideoꝗ non inducitur litis cōteſtatio. imo debet fieri abſolutio ab inſtātia iudicij. ar. l. ſi reus. ff. ꝺ. pen. pro hoc etiā videtur tex. in. l. ſi domus. §. qui ꝯfitetur. ff. de lega. i. Item facit tex. in. l. rē nō nouā. §. patroni. C. de iudi. ibi per narrationē ꝓpoſitam et ꝯtradictionem obiectā et ſic requiriꝛ ꝯtradictio Bar. in. d. l. vna dicit ꝙ ꝑ conditionē indubie fit litis conteſtatio ut in. d. §. patroni. cū ſi. et alibi dicit tex. ꝙ per narrationē et rñſionē nec diſtinguiꝛ vtrū ſit reſponſio ꝯtra dicens an conſonans ut. l. i. et. ij. C. de iura. calū. Nec obſtant. l. alle. in ꝯtrarium imo cōcordant cū glo. ſi recte inſpiciant. nā pōt eſſe ꝙ quis cōfiteatur eo ꝓpoſito ꝙ nō cogatur ſubire iudiciū ita loquātur ꝯtraria. volebant eñ ibi ſtatim ſoluere. Item pōt quis ꝯfiteri eo animo ut iudiciū ſubeat et feratur diffinitiua ita loquuntur glo. ſicut videmus i bello corporali. nam pōt eē ꝙ quis nolēs preliari reddit ſe victum ſed vult eſſe in prelio et vult ꝙ ꝑ vim belli capiatur ita in ꝓpoſito licet quis confiteaꝛ tñ vult ꝙ ꝑ diffinitiuā condēnetur qꝺ eſt qñqꝫ vtile imo neceſſarium reputa ꝓpter ꝯſeruandā ſtipulationē et euictionē vt. l. vticꝫ. ff. ꝺ rei. ven. et de neg. geſt. l. ſi naūt. Idem videtur velle guil. de cu. in pall. l. ſi reus. dicēs ꝙ ſi cōfitetur et dicit volo litigare non induciꝛ litis ꝯteſtatio ſed ſi ſimpliciter ꝯfitetur dato libello bñ inducitur cōteſtatio. allegat. l. i tribus. ff. de iudi. nā iudiciū familie herciſ. datur inter volentes et tñ fit conteſtatio ad idē. l. cū notiſſimi. §. illud de preſcrip. xxx. an. C. ad idē. ff. de iureiur. l. nā poſtea. §. is qui. et. l. ſi tutor. ff. de iudi. cum ſi. hanc eandem opi. tenuit Io. an. in addi. ſpe. in. ti. de li. ꝯteſt. §. ij. v. ſed ſi reus latius attingēs materiā dicens ꝙ ſi cōfeſſio fit cū aliquali reſiſtentia precedenti planū ē ꝙ inducitur litis ꝯteſtatio ut ſi cōfiteor narrata et nego petita fieri debere vel ſi confiteor mutuum et dico lapſum terminū ad ſoluendū vel dico inde prorogatum vel ſi omnia confiteor allego inopiam. his eñ caſibus et ſimilibus planū eſt ꝙ fit litis conteſtatio et idem voluit Cy. in. l. ij. C. de iura. calū. in. iiij. queſtione. Si autem confeſſio fit ſimpliciter dicit adhuc fore litē conteſtatam quia iura ſunt cōtenta ſola rñſione neque exigunt contradictionem. C. eo. ti. l. vna. de iura calū. l. ij. de elec. dudū. nec ob. l. rem non nouā quia ibi exigit conditionē ꝓpter iuramentū aduocatoꝝ de quo tractat. Nec ob. ibi ſi dicaꝛ ꝙ ſi ex confeſſione induciꝛ litis ꝯteſtatio debet ſequi diffinitiua que imponit finem cōtrouerſie qꝺ erit impoſſibile. qꝛ ex quo nulla eſt controuerſia qꝛ confitetur non pōt finis imponi quia rñdetur ꝙ imo fuit aliqua controuerſia ſaltem inquātū ꝑmiſit ſe trahi et petijt et recepit libellum et fortius hoc ꝓcedit ſi in aliquibus dilatorijs eſt contra dictū vel inſtatū. nō ob. l. ſi reus quia illa non loquitur de cōfeſſione que ē actus iudiciarius. ſed loquitur ꝺ oblatione ſolutōis qui ē actus extraiudicialis. Confeſſio eñ ē actus ordinatus ad litem ſed oblatio ſolutionis nō imo ordinaꝛ ad excludendam illā adeo iſta ſunt vera ut etiā ꝑ confeſſionē aduocati animo litigandi inducitur cōteſtatio ſi non reuocetur confeſſio. ut. in. d. c. cū cauſa. de appel. ⁊ hoc eſt ipſa veritas. Conclude ergo tenendū glo. in. d. c. dudum. cū ſi. que ponit veritatē. Uenio ad tertium quia glo. requirit animū liꝛ. ꝯteſtan ex ſimplici cōfeſſione preſumatur animus litē conteſtādi cū rñdendo non dixerit animo liꝛ. ꝯteſt. ſicut fit hic ſenis et in aliquibus locis doc. hic non ponūt ſed reperio hāc queſtionem expreſſe tactā ꝑ do. de ro. deci. xij. alias lxij. vbi concludūt ꝙ ſi reus rñdēdo libello actoris neget narrata ꝓut narrantur et dicat petita fieri non debere licet non addat et dicat animo liꝛ. conſt. ꝙ nihilominus inducitur li. cōteſtatio ꝑ. l. rem nō nouā. C. ꝺ iu. et per. l. ij. C. ꝺ iura. calū. §. patroni. de elec. dudū. ⁊ hic. iſta eñ iura ⁊ ſilia tantū expoſcūt rñſionem ad petitionem ⁊ ita etiam decidit ſpec. in. ti. de li. ꝯteſt. §. ij v. quid ergo ſi ꝓponūtur. pro hoc faciꝛ quia nō preſumitur ꝙ quis verbo exprimat quod mente nō agnouit. ff. de ſuppel. le. l. in ābiguo. ꝺ re. iu. i obſcu. li. vi. alioquin ſili rōne in contractibus vltimis volūtatibꝰ priuilegijs et reſcriptis nō valeret ꝙ fieret niſi adderetur huiuſmodi animi expſſio qꝺ eſſet abſurdū. faciunt nō. in. c. intelligentia. ⁊. c. preterea. ꝺ v. ſig. ad idē. c. ex liñs. de ſpō. et qꝺ ibi nō. verba eñ intelligūtur ſm cōem intelligētiā nec ſtatur interpꝛetationi ꝓferētis in iuditio ſicut etiā in ſili dicimus de iuramento ut nō Inno. in. c. veniens. de iureiuꝛ. puto tñ ꝙ vbi eſt conſuetudo vt talia verba ꝓferantur qñ rñdeꝛ animo cōteſtandi litē ꝙ niſi talia verba exprimāꝛ et nō cōteſtabitur lis neque fiet li. conteſtatio ar. in. l. ſemper i ſtipulationibus. C. de re. iudi. ⁊ in. l. liberoꝝ. §. quot tñ caſſius eſt. ff. de lega. iij. et in. d. c. ex liñs. et in. c. cum dilectus. de conſue. et optime in. l. ſi de interpretatione. ff. de legi. ſed ceſſante conſuetudine tene ꝑmū qꝺ etiā h videꝛ ſētire Io. an. dicēs ꝙ exꝗ vba ſūt apta ꝑſumiꝛ aiꝰ ꝯteſtādi ex quo aliud nō apparet ⁊ h videtur

etiam voluiſſe Inno. in dicto. c. cum M. ꝺ ꝯſti. nam
ideo proteſtatio defendit a conteſtatione litis ut ſtati
dicam quia indubio ꝑſumitur ꝙ animo. li. ꝯteſtandi
alias eñ non eſſet neceſſaria, ꝓteſtatio ꝙ reſpõdet aio
li. non conteſtandi ſi non preſumeret animus niſi hoc
exprimatur. et hoc eſt quoad tertium. Ad vltimũ
veniendo an proteſtatio ꝙ rñdet animo nõ ꝯteſtandi
litem impediat ꝯteſtationẽ glo. hic ꝙ ſic et idẽ glo. in
. d. l. vna. co. ti. et Inno. in pall. c. cum M. de conſti.
quia reſponſio põt fieri animo ꝯteſtandi litẽ et inſtru-
endi iudicem ideo exquo ꝓteſtatur videt̃ħ facere aio
inſtruendi iudices et ſic ꝓteſtatio non eſt ꝯtraria facto
ſm Inno. in. d. c. cum M. et de hac queſtione vide
pleniſſime i ſpe. co. ti. §. ij. v. ex ꝑmiſſis patz p ꝛ Io.
an. in regula exceptionem. de reg. iu. li. vi. in merc.
vbi narrat hanc qõnem fuiſſe deſputatã per diuerſos
et ponit varias ſolutiones diuerſoꝝ et videt̃ ipe Io.
an. ſequi opi. Marti. ſill. et Azo. coniugendo eas in
hunc modũ ꝙ aut iudex et aduerſarius nõ ꝯtradicũt
ꝓteſtationi et impeditur li. ꝯteſt. quia ad litis ꝯteſta-
tionem requiritur animus cũ ſit quaſi ꝯtractus ut in
auc̃. de exhi. et intro. re. §. illud. l. iij. ff. ꝺ pecu. ſed ex
ꝓteſtatione apparet animũ deeſſe et hoc qñ poſt pro-
teſtationem incontinẽti ſequit̃ rñſio. Si aũt reſpõdet
ex interuallo videtur receſſiſſe a ꝓteſtatione ar. ff. lo-
ca. l. cũ in plures. §. locator orrei. et placuit hoſti. in
. c. cũ M. de ꝯſti. Aut iudex ꝯtradixit ꝓteſtationi et
idem ſm eũ ꝙ non ſit inducta litis ꝯteſtatio qꝛ cum
dependeat a volũtate ptis et non iudicis nõ põt con
tradictio iudicis inducere conſenſum et animũ partis
maxime cum iudex non poſſit ꝑciſe cogere reũ ad re-
ſpondendũ ſeu lit. ꝯteſt. ut nõ. in auc̃. q̃ ſemel. C. quo
modo et qñ iu. et idẽ putat ſi actor ꝯtradicat et prote
ſtetur in contrariũ qꝛ ſua ꝓteſtatio non tollit ꝓteſtati-
onem aduerſarij cũ ſiat ſup dependentibus tantũ a
ſuo ꝯſẽſu et volũtate iuxta nõ. p Io. an. in regula i ge
nerali. de reg. iu. li. vi. in pe. colũ. v. ſed pone. et plene
nõ. in. d. c. cũ M. in materia proteſtationis et hanc
ſententiã tenet Bar. in. ꝑall. l. vna. ſpecifice tñ nõ at-
tingit qñ rñdet ex interuallo ꝑoſt ꝓteſtationẽ videtur
etiam ſequi Io. an. licet per alia verba preterq̃ i vno
mẽbro in quo videtur ſequi opi. Butri. ꝛ Guil. de cu.
videlicet quando iudex nõ admiſit ꝓteſtationẽ vt qꝛ
dixit ꝓteſtationẽ hanc non admitto ſed volo ꝙ rñde-
as animo ꝯteſtandi litem quo caſu dixerũt ꝙ ꝓteſta-
tio non iuuat quia exquo acquieſcit iudici et reſpõdet
videt̃ velle qꝺ ſupior vult et acquieſcere cẽſet̃ ſue inter
locutorie exquo ſaltem poſt verba iudicis non repetit
ꝓteſtationẽ. ad hoc alle. Butri. l. dz. §. i. ff. nau. cau.
ſta. Ego i hoc vltimo puto ꝙ aut reꝰ rñdit ad libellũ
ꝑmiſſa ꝓteſtatõe ꝛ iudex poſt reſpõſionẽ dicat ego nõ
admitto talem ꝓteſtatõnẽ ꝛ tunc procedit prima opi.
cũ eni dependeat ab aio ſuo an rñdeat li. ꝯteſt. cõtra-
dictio iudicis ſequens non poteſt ponere intentionẽ
vbi non adeſt maxime cum in omnibus cõtractibus
ſeu quaſi ꝛ ſi vnum ſenſerit vna pars et aliud alia ni-
chil agitur qꝛ non eſt ibi ꝯſenſus. l. in omnibꝰ. ff. de.
acti. ꝛ obli. Aut reus primo ꝑmiſit ꝓteſtationẽ ꝙ per
ea que dicit non intendit li. ꝯteſt. et anteq̃ȝ rñdeat iu-
dex ꝯtradicat et reus poſtea reſpõdet et tũc ſi ꝛepeit
eandem ꝓteſtationẽ tunc idẽ qꝺ. ꝺ. Si vero poſt con
tradictionẽ iudicis ſimpliciter rñdeat tunc videt̃ aio
lit. ꝯteſt. et videtur voluiſſe acquieſcere interlocutoꝛie
iudicis ar. opti. ex his q̃ nõ. glo. in. de. vna de doa
ꝯtra. in v. manifeſte. in prin. et facit. d. l. cũ in plures.
§. locator. ff. loca et d. l. debet. et qꝺ nõ. in d. c. cum.
M. Et ad id qꝺ dicit̃ coiter ꝓteſtationẽ tolli p ꝯtra
rium factũ de ꝯſti. cũ M. et. l. repugnãtia. ff. de reg.
iu. et quod nõ. in. c. ſolicitudinẽ. ꝺ appel. rñdeut no.
Inno. in. d. c. cum M. et. ꝺ. dixi qꝺ procedit niſi fa
ctum ſit multipliciter intelligibile et ſm vnum intelle
ctum factum non eſt ꝯtrarium proteſtationi ſm aliũ
ſi tunc ſi ꝓteſtatur intelligitur facere ſcꝺm intellectum
non contrarium vñ in ꝓpoſito videt̃ reſpondere aio
inſtruendi iudicẽ et nõ litẽ ꝯteſtandi et ſic nulla ꝯtrarie
tas vel dic ut nõ. Bar. in. d. l. vna. qꝺ ad idẽ tendit
dicit eni proteſtationẽ opari qñ ꝓteſtatio reſpicit vnũ
et factum aliud. nam ex litis ꝯteſtatõe orit̃ quaſi cõ-
tractus proteſtatio ordinatur ad tollendũ iſtũ quaſi
cõtractum non aũt reſponſionẽ et ſic ſunt diuerſa. ſeꝺ
ſi concernerẽt vnũ ut qꝛ rñdet et cõfitet̃ ꝙ aio nõ re-
ſpõdẽdi tunc eni tollit̃ p ꝯtrariũ factũ qꝛ cõcernit idẽ
factum et hoc teneas qꝛ eſt mera veritas. et p hoc ha
bes totã glo. examinatã ꝛ ſuppletã. Nunc deſcẽdo
ad materiam examinãdã et ꝑmo quero an p exceptio
nis obiectum inducat̃ li. conteſt. glo. in. l. vna. C. co.
ti. dicit ꝙ ſi opponitur exceptio ꝑēptoria pacti vl iu-
riſiurandi inducitur li. conteſtatio. ſecus ſi opponit̃ ex-
ceptio declinatoria iudicij ex perſona iudicis actoris
vel libelli et ita tenet Cy. et alij. ſed ꝯtra hoc ẽ tex. in.
. c. ij. li. vi. vbi dicitur ꝙ per obiectum exceptõis per-
emptorie non inducitur cõteſtatio Bar. in. d. l. vnica
co. ti. dicit ꝙ aut exceptio dilatoria et tũc ſm omnes
non inducitur ꝯteſtatio, ꝓponitur eni ad declinandum
iudicium nõ ad litigandũ. facit. c. exhibita. ꝺ iudi. vbi
iudex dicitur ꝯtrarius ſi ſimul ꝓcedit ſup actionibus
dilatorijs et principali negotio qꝛ exceptio dilatoria
dicit non procedendum ſicut videmus in iſtis ꝑlijs
corpalibus qñ multa precedunt anq̃ȝ ꝑueniatur ad
prelium ut deplanare locum vbi prelietur deſtruere
mũnitiones eorum qui prelium contẽnunt ꝛ declinãt
ita in iſto prelio ciuili ꝛ intellectuali. omnes iſte excep
tiones declinatorie debẽt ante omnia examinari ꝛ idẽ
dicendum de exceptionibus lit. finite quando oppo-
nuntur ante proceſſum vt in. c. i. co. ti. li. vi. Si ve-
ro eſt exceptio peremptoria mere dicit. Bart. quot

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aut ſtatim poſt narrationem factam ab actore ſequit᷑ reſponſio rei opponentis exceptionem peremptoriam et tunc inducitur litis conteſtatio et ita intelligatur glo. in .l.i. et videtur velle tex. in .d.l. rē non nouā .§. patroni ibi poſt narrationē ꝓpoſitā et conditionē adiectam ſed ſi poſt libellum datū vel narrationē ꝓpoſitā reus ex interuallo veniret ⁊ ꝓduceret ſuas exceptiones tūc non induceretur litis conteſtatio᷒ q꞉ videtur ꝓducere ſup meritis cauſe ita intelligatur .d.c.ij. et placet hec opi. do. anto. ſed michi non placet q꞉ dictū .c.ij. loquitur indiſtincte et videtur loqui etiā qñ incōtinenti reſpondit ut colligitur ex principio dū dicit libello oblato ⁊c. nam hoc videtur ꝓcedere qñ ex interuallo eſt diuinatio et extorſio et de facili dixiſſet ex interuallo ſi voluiſſet ar. c. ad audientiā de deci. et ſi intellexiſſet de opponentis ad merita cauſe bene hoc expreſſiſſet nec feciſſet mentionem illā in principio etiā de libelli oblatione. Item rō quare non inducitur litis cōteſtatio per obiectum exceptionis peremptorie ita ꝓcedit ſi incontinenti opponatur ſicut in pricipali ut patet ex nō. per glo. in .d.c.ij. Itē ille qui excipit neqꝫ fatet᷑ neqꝫ negat ut in .c. cū venerabilis. de excep. et in regula exceptionē de reg. iu. li. vi. ſꝫ ponit factū ſeparatū a libello ergo nō inducit᷑ ꝯteſtatio que inducit᷑ p̄ rñſionem ad petitionē ſi tñ reſpōderet ad libellū et ſubmitteret exceptionē peremptoriā tunc bene eſſet inducta litis conteſtatio ut in .c. ꝑut. de do. et ꝯtu. et nō. glo. i dicto .c. ij.

Secūdo quero qd ſi in libello ponat᷑ ſola narratio et nō petitio et reus rñdeat fatendo vel negando dicit Inno. q᷑ toleranda ē ꝯteſtatio ut res magis valeat quā pereat .ī. de v̈. ſig. abbate. ꝯ inſti. cū veniſſet et hoc maxime videtur qñ de iuribus agitur vel ſi negatoria vel confeſſoria intentet᷑. tutius tñ eſt ſm eum aliquid petere ſed q᷑ valeat ſine petitione. facit .ij. q. i. notū .i. q. iiij. q꞉ preſulat᷒. ⁊ .ī. ti. ꝓxi. accedēs .ij. hoſt. vero dicit libellū non recipiendum in quo nihil petit᷑ cū ſine petitione ſentētia dari non poſſit. ff. cō. diuidū .l. ut fundus. nec in alio quā petitū ſit poſſit quis cōdemnari vn̄ reprehendit᷑ iudex qui nō in ſeruum petitū ſed in eius extimationē ꝯdēnauit. C. de fideicōiſ. l. fi. niſi forſan de ſpūalibus ⁊ inter religioſos agat᷑ ꝯ quo dicendū ut nō. de iudi. dilecti. ⁊ qñ factum corā papa ꝓponit᷑ et hoc etiam voluit Inno. hic dicens q᷑ corā papa narratio actoris ⁊ rñſio rei inducūt li᷑ ꝯteſt. ſine alia petitione pn̄tia eñ eius ſupplet omnē defectū. C. de teſta. l. omniū. et .ꝯ. de tranſacti. c. i. ⁊ h̄ tenet cura maxime qñ agitur de electione vel ꝓmiſſionibus eccleſiaꝝ ſcōm hoſt. et i iſtis procedi pōt hodie etiam ſine conteſtatione p̄ cle. diſpēdioſam de iudi. iuncta cle. ſepe. de v̈. ſig. fallit etiā in poſſeſſorijs ſcōm glo. in .c. q꞉ pſulatus. ꝓall. et hanc opi. hoſt. ſequit᷑ hic do. anto. puto q᷑ in his in quibus exuberat officium iudicis procedat et ſufficiat ſola narratio ſine petitione et ſic procedat tex. cum glo. in dicto .c. quia preſulatus. ⁊ quod dixit hic hoſt. de cauſis ſpūalibus. Si vero nō ſupplet ſeu exuberat officium iudicis et tunc non ſufficit et hoc vult aptiſſime iſte tex. dū exigit petitionem in iure ꝓpoſitam et reſpōſionē ſecutā et tex. in .d.c. dudum. facit cle. ſepe. de v̈. ſig. et .c. qualiter et qñ. de accu. et .c. licet hely. de ſimo. et qd nō. Inno. in .c. in nr̄a. in prin. de ſepul. et Io. d lig. in .c. i. et in .c. i. litis de reſti. ſpo. Bart. tñ in .l. vna. C. eo. dicit q᷑ ſi actor narrauit factum tantū et narrata ꝓut narrantur vera eſſe et reus tantū ad factum reſpondit q᷑ facta eſt litis conteſtatio p̄ tex. illius .l. qui dicit per narrationē negotij nec requirit de neceſſitate narrationē iuris preterea ex facto ius orit᷑ ut .l. ſi ex plagijs. ff. ad .l. acqui. vnde ſuppoſita narratione facti ſequitur narratio iuris ſeu concluſio ſed credo q᷑ Bart. intellexit ſcōm opi. ſuam quando poſt oblationē libelli recte ꝯpoſiti narratur factum viua voce vt fiat litis cōteſtatio quo caſu ſatis puto induci ꝯteſtationem ex ſola narratione. ex quo apparet per libellum de modo petendi ſed ſi i libello non fecit petitionem ſed ſolum narrauit factum tūc procedit quod dixi ut non fiat ꝯteſtatio per rñſionem et hoc apertiſſime etiā voluit iſte tex. nā p̄ poſitōnes narratur factum ⁊ tamē nō ſufficiūt ad litis conteſtationem ⁊ ut dixit h̄ etiā ſentit Inno. in .d.c. in noſtra. de ſepul. in prin. hoc etiā alibi videtur voluiſſe Bart. arguendo per locum a ſpāli dum dixit q᷑ in cauſa criminali procedit libellus ſine ꝯcluſione. ſatis eſt enim narrare factum quia iudex in criminalibus vbi ꝓcedit᷑ ad vindictam publicam non artatur ſequi concluſionem partis tantū ſi ꝯcluditur ad vnam penam nō tenetur illam imponere ſed ſcōm legis diſpoſitionem hoc poſuit Bar. in .l. libelloꝝ. ff. de accu. vbi etiā dixit q᷑ mortuo accuſatore ita in iſtis exuberat officium iudicis quod pōt ex officio procedere in .l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infa. facit glo. in .l. in cauſis. C. de accuſa. et in d. l. libellorum. Idē ergo vt dixi eadem rōne in omnibus in quib᷒ exuberat officium iudicis vt ſufficiat ſola narratio abſqꝫ concluſione. ſecus in alijs facit quod nō. Inno. in .c. ad nr̄am .ij. de iureiur. et .l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. ff. de dam. infec. Si vero narratio ſit latior quā concluſio tūc attēditur concluſio et narrata reſtringuntur ad concluſionem ut in .c. ex parte B. et qd ibi dixi de fo. ꝯpe. ⁊ nō. Dy. i regula. nullus pluribus. de reg. iu. li. vi. hic dic. nō. Cy. in .l. cū te. C. d proba. q᷑ narrata ſuperflue vltra ꝯcluſionem libelli non ſubiciuntur neceſſitati ꝓbandi qd ſatis videtur probare tex. in dicto .c. ex parte B. d fo. ꝯpe. facit. ff. de appel. l. ſcio. et .l. magiſtratus. ff. d v̈. obli. et idē ſi narratio eſſet ſtrictior quam cōncluſio debet enim ſemper attendi libellus circa modum concludendi ar. in .l. i. §. ſi ſtipulanti. ff. d v̈. obli. ⁊ quod nō. Inno. ⁊ Io. cal. in .c. ij. de ordi. ꝯgni. Nunquid

autem ſufficiat generaliter concludere ꝛ peto michi de
predictis iuſtitiā fieri dic ꝙ ſic limita tamē vt nō. Jn.
in. d. c. ij. de ordi. ꝯgni. et ꝯſilium eſt ꝙ etiā poſt ꝯclu
ſionem ſpālem ponatur illa concluſio generalis ꝛ pe
to mihi de predictis iuſticiam fieri vt nō. in. d. c. ij. iu
uat enī multum libellus ut ibi nō. Jtem ꝙ adiciatur
alia clauſula que eſt i vſu ut peto ꝑdicta omni forma
modo et iure quibus melius poſſum et debeo. et ad
uerte quia licet libellus regulariter non procedat ſine
ꝯcluſione vt ſtatim dixi tñ ſi habꝫ ꝯcluſionē iuris ſine
narratione videtur ſufficere vt peto te ꝯdemnari in. c.
occaſione mutui vel que michi debes qꝛ ad poſitionē
ꝯſequentis ſequitur poſitio antecedentis vt. l. ꝓ here
de. §. papinianꝰ ꝛ. l. illud. ff. de acqui. here. et optime
in. c. exparte de ſpon. vñ cū narro ius videoꝛ narrare
illud factum ex quo ius oritur ꝛ idē in reo negante fa
cit qͦ nō. Bar. in. d. l. vna. vbi hoc videtur ſentire et
doct. hic ꝛ. j. ſubiciā. et faciūt hec ad queſtionē quoti
dianā et nō. Quidā petijt aduerſariū ſuū cogi ꝛ ꝯpel
li ad ſoluendum x. que ſibi debebat nec petijt eū pri/
mo ꝯdemnari. et ſic ꝯcluſit tamē ſup executōe Bar.
in. l. i. C. ð execu. rei iudi. dicit talem libellū. non ꝓ/
cedere quia anteq̄ꝫ cogatur debet condemnari nō enī
debet incipi ab executione vt d. l. i. et ideo non debet
concludere. peto eum ꝯdemnari ad dandū et ſoluēdū
cogi et ꝯpelli. ſed idem Bar. in. l. ſi cū nulla. ff. de re
iudi. videtur ſuſtinere talē libellum quaſi petita execu
tione videatur petita ꝑ prius cōdemnatio ar. in. l. talē
. ff. de here. inſti. ꝛ. in. l. ij. §. ſꝫ ſi ita. ff. de vulg. et pu/
pil. et hoc verius puto. Jdem videt̄ ſentire do. anto.
in. c. examinata. ð. de iudi. nā ut. ð. dixi poſito ꝯſequē
ti videtur poni et antecedens et libellus debet largiſ
ſime interꝑtari vt ꝯcludat intentiū libellātis maxime
ex quo narratio hoc indicat ad hoc. l. ſi quis intentio
nem. ff. ð iudi. et. c. ꝯſtitutus. de re. do. et ibi ho. gl.
vbi etiā verba impropriātur ut libellus ſaluet̄ et ꝯclu
dat facit. d. c. expte. de ſpon. et optime qͦ nōt. Bar.
ff. de rei ven. l. ex diuerſo. vbi dicit ꝙ ſi peto rem reſti
tui qꝛ dñs videoꝛ prius petijſſe me dñm declarari cū
hoc ſit ꝑambulū neceſſariū ad illud tñ certū eſt ſcōm
Bar. in. d. l. i. C. ð execu. rei iudi. ꝙ prepoſteratō nō
viciat puta ſi petit eum cogi et ꝯpelli ꝛ ad predicta cō
demnari ar. ff. de here. inſti. l. talem. facit. l. ꝑpoſteri.
C. de teſt. et. c. cūm que. ð reſcri/vbi clauſula trāſpoꝛ
tata debet intelligi in caſu et loco vbi ꝯuenit ꝛ debuit
poni. Jdem ſi primo concludit et poſtea narrauit nō
viciatur libellus ut probatur in. c. cū venerabilis. de
excep. Ad vnum tñ aduerte ꝙ ſufficit libellum ꝯclu/
dere in principali licet nihil concludat in executione
et poſt ꝯdemnationē poterit peti executio et ideo ſuffi
cit ſi petat reum cōdemnari licet non petat eum cogi
et ꝯpelli ad ſoluendum vide glo. bonā i cle. auditor. ð
reſcrip. et eſt prima et hec nō. tanq̄ꝫ quotidiana.

Tercio principaliter quero dicitur hic ꝙ per petitionē
et reſponſionem fit litis ꝯteſtatio quid ſi rñdet̄ negan
do narrata ſed cām tñ. Exemplū primi petis a pre/
lato centū occaſione mutui prelatus rñdit nego pecu
niam in vtilitatē eccleſie verſam vel quod petis nō de
betur tibi de iure et ſic non negat narrata ſꝫ tñ rñſpō
det de iure. Exemplum ſecūdi qñ negat tñ cām ſed
narrata puta nego tē mutuaſſe. Jnn. hic ꝛ hoſti. poſt
eum et cōiter doct. tenent litis conteſtationē fieri ꝛ ſic
ſufficit negare alterum tātū qꝛ cū ex cauſa ꝑpoſita et
non ex alio ius ꝯpetat petenti negans cām puta mu/
tuum dicit ſe per ꝯñs ex mutuo non teneri et ſic etiam
negat ius ꝑ ꝯñam et ſic petitioni rñſpōdet nec obſtat
ſi dicatur ꝙ alia ē cā. alia actio. qꝛ et ſi ſit alia non ta/
men aliud quo ad effectualē ſubſtātiā vbi enī bona ē
ibi bona petitio et econtra. ꝛ remittit hoſti. ad ſummā
de libel. obla. §. quid debeat. v̄. alij. dicit. ð his etiā
in. ſpe. co. ti. §. ij. v̄. ſed nūquid ꝑ miſſionē et v̄. ſe. v̄.
quid ſi reus. et ſic ſufficit ꝙ narrationi libelli tantū re
ſpondeatur et idē ut dixi dic qñ ſolum rñdetur ð iure
nam negando ꝯñs videtur etiā negare añcedēs et idē
ſentire videtur Bar. in. d. l. vna. C. co. vbi concludit
ſufficere negare narrata, put narrant̄ vel negare peti/
ta fieri debere rōnibus ꝑdictis. dicit etiā hic hoſti. ꝙ
ſi libellus eſt inepte formatus poſſit interdū reus di/
cere ꝯfiteoꝛ narrata ſed dico petita fieri nō debere et
ita dicit hoſti. ſe de facto in quadā cauſa feciſſe ꝛ opti
nuiſſe non tamē ꝯteſtatur lis ſi dicat reus volo litiga
re et per hoc neſcitur an confiteatur vel negat ut deci
debat hoſti. ð. de elect. dudū. i. ꝙ ſi dicat reus ꝯtendē
dum puta non eſt lis ꝯteſtata quia poſſet velle ꝯtē/
dere licet libellus ꝯtineat veritatem cogendus ē igitur
reſpondere. ff. de eden. l. i. in prin. Jdem ſm eum ſi
dicat cedo liti nō enī eſt lis ꝯteſtata ſufficit tñ hoc ꝙ
re careat que ſibi manu militari auferet̄ niſi reſtituat
. ff. de rei ven. l. qui reſtituere et. ff. de alie. iudi. mu. cā
fact. l. item ſi reo. §. pe. et. C. ut nemo inuitus. l. vna
non tñ ſufficit ꝙ differat niſi reſtituat in totum vel re
nunciet. C. ð pact. l. poſtq̄ꝫ. idem dic ꝙ nō inducitur
conteſtatio ſi reus dicat nec confiteoꝛ nec nego vel di
cit volo litigare de quo vide in ſpec. co. ti. §. ij. v̄. qd
ſi peto et v̄. ſe. ꝛ ibi ſequitur de illo qui reſpondet nō
credo debere et ſi debeo ſum paratus ſoluere. hec ſunt
verba hoſtienſ. et. Jo. an. poſt eū que nō. quia ſatis
vera. Quid autem ſi reus nō vult reſpondere ꝛ ſic
non vult litem conteſtari remittit hoſt. ad nō. in. c. i.
. j. de iura. calū. ego dicam in. c. pe. co. ti. vbi omnino
videbis. Quarto quero an reus debeat reſponde
re libello ð veritate an ð credulitate glo. in. d. l. vna.
C. co. dicit ꝙ de veritate et ita ſeruat conſuetudo ſm.
Bar. ibi ꝛ itellige ſm Bar. de veritate. i. ð eo qͦ ve/
hementer opinatur ꝛ credit vt nō. i. l. ij. §. labeo. ff. de
aqua plu. ar. alias ille qui ꝯueniretur ex facto alieno.

nūquam poſſit ꝯteſtari litem quod eſſet abſurdū ſm eum. Guil. hoc plene examiat in auc. offerat. C. ꝺ li. ꝯteſt. et ibi concludit ꝙ per verbum credit inducit li. ꝯteſt. nam ſi dicis in libello me tibi teneri in. c. et. ego reſpondeo credo ſatis ſufficiēter eſt riſum ad hoc qꝛ in poſitionibus hodie eſt ſufficiens talis modus ergo et in petitione vt in auc. ꝺ his qui ingre. ad appel. §. fi. coll. v. Itē quia quātūcūqꝫ rńdeat ꝺ veritate ſubintelligitur. i. creditur qđ patet ex iuramēto calumnie quod ſubſequitur vt in. l. ij. §. qđ obſeruari. C. de iura. ca. Item ſenſus verboꝝ p nō credit habet in ſe negationē ergo inducitur ꝯteſtatio ſine adminiculo alioꝝ verborum et hoc placet do. anto. et michi et allego ad corroborationem ho. glo. in. c. ex litis. ꝺ iureiur. que nō. dicit ꝙ eque ꝑiudicat confeſſio de credulitate ſicut ꝺ veritate quod nō. allegat etiā tex. optimum in. c. cū ad ſedē. ꝭ. de reſti. ſpo. vbi reus rńdit ſe neſcire nec credere bona petita fuiſſe poſſeſſa p aduerſarium vel ad eum aliquatenus ꝑtinere et ſic fuit facta ibi litis ꝯteſtatio licet rńdeat per ꝯverbum non credit. et nō. bene illum tex. in hac materia facit etiā tex. ſin. iuncto dicto bar. i. l. ſi debitoꝛ. ff. de peti. here. vbi pꝫ ꝙ per verbum dubito ad hec res ꝑtineat ad te inducitur ꝯteſtatio. Item quinto quero quid ſi reus reſpondeat per verba obprobrioſa puta tu mētiris an videatur facta litis ꝯteſtatio videtur ꝙ non qꝛ legib' non ꝯuicijs eſt certandum. vt. l. ſi quis. C. de poſtu. et quod calore iracundie dicitur p nō dicto habetur. l. quod calore. ff. de regu. iur. ꝛ in. c. ex litis. de diuoꝛ. Guil. de cu. tenuit ꝯtrarium videlicet ꝙ lis ſit conteſtata quia hec verba obprobrioſa congruūt nature negotij de quo agitur ſicut in ſimili valet exheredatio cum turpibus verbis facta. vt. l. ij. ſeu. iij. ff. ꝺ li. ꝛ poſthu. Do. anto. diſtinguit et melius iudicō meo aduertendum an calore iracundie dicat an animo rńdendi ad libellum ꝛ an ꝑſiſtat vel non in tali rńſione p tex. ꝛ ea que nō. in. c. ex litteris. vt dicamus ꝙ ſi animo reſpondendi dixit illa verba obprobrioſa tunc ſit inducta conteſtatio et ſic procedat dictū Guil. Si vero aio non reſpondendi ſed potius calore iracundie qꝛ vocatus ad iudicium ſuper illa re ꝛ tunc ſi ꝑſeuerat ſit facta conteſtatio alias ſec' i dubio an ꝑſumatur dixiſſe animo reſpondendi an calore iracūdie arbitroꝛ inſpiciendum tempus geſta et alia que ſolent ꝯſiderari ad iudicandum de animo vt. l. dolū. C. de dolo. et. c. ij. de renū. li. vi. cum ſi. Sexto quero quid ſi ſimpliciter petis mille et ſimpliciter reus negauit ꝛ actoꝛ probauit poſtea quinquagita ꝛ qđ ſi ē reſponſum tm̄ ad vnū ꝺ ꝯtentis in libello dicā i. c. vno. ꝭ. de plus peti. Septimo et vltimo quero quid ſi in actis reperiatur ſimpliciť ſcriptū lis ē ꝯteſt. hoſti. dicit ꝙ dn̄t preſumi oīa ſolēniť acta. inſti. de fideiuſſo. §. fi. niſi forte ꝑmitterenť v̄ba iepta ſicut dicit hoſt. ſe q̄nqꝫ vidiſſe vt ſi dicatur reſpondiť reus ꝙ ꝯtendere velit et ſic facta ſuit litis cōteſtatio ſecus ſi diceret et lis eſt ꝯteſtata quidam tamen contra de quo vide in ſpe. c. ti. §. ij. v̄. qđ autem. Bar. tn̄ in. l. ſciendum. ff. de v̄. obli. videť concordare cum hoſti. ſed ego pleniſſime attingam materiam in. c. qm̄. de proba.

Vt lite non cōteſtata Ru.

Supra viſum eſt de litis ꝯteſtatione qualiter fiat verū qꝛ plerūqꝫ lite non ꝯteſtata petuntur teſtes recipi vel facto recipiuntur et dubitať quid iuris et ideo ꝯpetenti ordine poſt rubricam ꝑcedentē ſubijcit iſtā. Et nō. ex rubro negatiue poſito ꝙ regulariť li. nō ꝯteſt. non dn̄t teſtes recipi vel ad diffinitiuā ſententiā procedi, quicūqꝫ ergo allegat ſpālitatem habet h̄ ꝓbare. potioꝛ eſt eīm̄ cauſa pro qua facit regula ut dicit glo. ſuper Rubrica. ꝺ reg. iu. li. vi. in fi. Item intellige ꝙ non debēt teſtes recipi ſuper principali. nā ſup exceptōibus dilatorijs bene recipiunť teſtes imo ꝺ neceſſitate recipi debent ante litis ꝯteſtatōnē ꝛ nō poſt vt i. c. exhibita. ꝺ iudi. et in. c. cū cauſa. de appel. ꝛ in. c. frequens. de reſti. ſpo. li. vi. et in. c. pia ꝺ excep. eo li. cum ſi. Item bene dicitur in rubro ad diffinitiuam nam ad interlocutoriam bene ꝓceditur Interlocutoria eu [illegible] dicitur que inter principium et finē cauſe fertur ſup his que incidunt vł emergūt ut dicit glo. nō. i de. vna de ſequeſ. poſ. et fruct. in v̄. diffinitiua ad idē qđ nō. in auc. de here. ꝛ fal. §. illud. in v̄. decreto. coll. i. que vult ꝙ etiam ꝑceptum quodlibet factum per iudicem ſeu eius nuncium dicitur inter locutoꝛia. ad ꝑdicta facit. c. exhibita. preale. in v̄. interlocuti.

D hoc deus. Caſus Si agiť de adulťio ad ſeparationem thori et ante litis conteſtationem reus eſt contumax poteſt excōicari ſed teſtes recipi non poſſunt nec cā diffinin. hoc dicit. In ꝑmo ponitur de legatorum ꝯſultatō. In ſcđo diffinitō. ſeu rńſio. ibi ꝯſultatōi. Nō primo caſum in quo ꝯſtante vinculo mr̄imoniali pōt licite dos repeti p vxorē. ſ. qn̄ agitur ad ſepationem thori ꝑpter adulteriū ꝯmiſſum p maritum. alij leguntur ꝛ nō. in. c. p v̄ras. ꝭ. de do. poſt diuoꝛ. re. et i. l. vbi. C. ꝺ iu. do. Nō. ſcđo ꝙ ſicut maritus accuſat vxorē de adulterio ciuiliter quo ad ſeparationem thori et ad lucrandam dotem ut i. c. plerūqꝫ. ꝭ. de do. poſt diuoꝛ. re. et in auc. ut li. ma. et auie. §. ſi de adulterio. ita mulier accuſat virum etiā ad eaſdē penas iflīgēdas ut h̄ ꝛ i pall. §. ſi ꝺ adulťio. ꝛ h̄ i gl. i. et vide glo. cum tex. in. c. criſtiana religio. xxxij. q. v. quo igitur ad facultatem accuſandi ciuiliter non iudicantur ad imparia ſed reſpectu accuſationis criminalis Iudicantur ad imparia. Quia vir accuſat-